

PATVIRTINTA
Jonavos vaik lopšelio-darželio
„Pakalnut“ direktoriaus
2017 m. rugsėjo 4 d.
sakymu Nr.1V-41

JONAVOS VAIK LOPŠELIO-DARŽELIO „PAKALNUT“

SMURTO IR PATY I PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Jonavos vaik lopšelio-darželio „Pakalnut“ (toliau – mokykla) smurto, paty i prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka (toliau – tvarka) parengta vadovaujantis Smurto prevencijos gyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. sakymu Nr. V-190 „D l smurto prevencijos gyvendinimo mokyklose rekomendacij patvirtinimo“, 2017 m. rugpj io 3 d. sakymu Nr. V-625 „D l rekomendacij mokykloms d l smurto artimoje aplinkoje atpažinimo kriterij ir veism ,kilus tarimui d l galimo smurto artimoje aplinkoje“, LR Švietimo statymo pakeitimo statymu 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281, LR Vaiko teisi apsaugos pagrind statymu 1996 m. kovo 14 d. Nr. I-1234, Jonavos vaik lopšelio-darželio „Pakalnut“ nuostatais, Vidaus darbo tvarkos taisykl mis.
2. Tvarka nustato smurto, paty i steb senos, prevencijos ir intervencijos vykdym mokykloje:
  - 2.1. prevencija – priemon s ir b dai, kuriais siekiama užkirsti keli socialin s rizikos veiksniams atsirasti arba j takai sumažinti, stiprinti apsauginius veiksnis;
  - 2.2. prevencijos priemon s, nukreiptos visus mokyklos ugdytinius, padeda išvengti problem (pvz., paty i ar kitokio smurto) atsiradimo ir mažinti egzistuojan i problem mast ;
  - 2.3. intervencija – mokyklos direktoriaus, pavaduotoj , mokytoj , švietimo pagalbos specialist , kit mokyklos darbuotoj (toliau – mokyklos darbuotojai) koordinuoti veiksmai, nukreipti smurto ir paty i stabdym , taip pat – švietimo pagalbos priemoni visuma.

II SKYRIUS SMURTO, PATY I PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS TIKSLAI, PRINCIPAI, S VOKOS

3. Tvarkos tikslas – pad ti mokyklos bendruomenei sukurti ir užtikrinti saugi , ugdytinio asmenyb s augimui, brandai ir ugdymuisi palanki aplink mokykloje, kurios vaikai jau iasi gerbiami, priimti, saug s, išklausomi ir vertinami, nustatyti kokie turi b ti daromi veiksmai individualiu, grup s, staigos, šeimos lygmeniu.
4. Tvarka remiasi šiais principais:
  - 4.1. smurt ir paty ias reaguojama nepriklausomai nuo turinio (d l lyties, seksualin s orientacijos, negal s, religin s ar tautin s priklausomyb s, išskirtini bruož ar kt.) ir formos;
  - 4.2. kiekvienas mokyklos administracijos darbuotojas, pedagogas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pasteb j s ar sužinoj s apie smurt ar paty ias, reaguoja ir j stabdo;
  - 4.3. darbuotojai veism imasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešan i j apie smurt ar paty ias amžiaus ir pareig .
5. Tvarkoje vartojamos s vokos:

5.1. *paty ios* – tai psichologin ar fizin j gos persvar turin io asmens ar asmen grup s ty iniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, žeisti, skaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologin ar fizin žal kitam asmeniui;

5.1.1. *žodin s paty ios* – pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabin jimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

5.1.2. *fizin s paty ios* – mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabin jimas, turtin žala ir kt.

5.1.3. *socialin s paty ios* – socialin izoliacija arba ty in atskirtis, gand skleidimas ir kt.

5.1.4. *elektronin s paty ios* – skaudinan i ir g s dinan i asmenini tekstini žinu i ir /ar paveiksl li siuntin jimas, vieš gand skleidimas, asmenini duomen ir komentar skelbimas, tapatyb s pasisavinimas, siekiant sugriauti ger vard arba santykius, pažeminti ir kt.

5.2. *Smurto ar paty i prevencija* – veikla, skirta smurto ir paty i rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomen s nari (vaik , administracijos atstov , pedagog , švietimo pagalbos specialist , kit darbuotoj , t v (glob j) švietimo, informavimo ir kit priemoni .

5.3. *Smurto ar paty i intervencija* – visuma priemoni , taikom smurto ar paty i atveju, visiems paty i dalyviams (patiriantiems, besity iojantiems, smurtaujantiems, steb tojams), esant poreikiui traukiant j t vus (glob jus).

5.4. *Smurto ar paty i prevencijos ir intervencijos steb sena* – smurto ir/ar paty i situacijos mokykloje steb jimas, renkant, analizuojant faktus ir informacij , svarbi šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesn s raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

III SKYRIUS

SMURTO, PATY I STEB SENA IR PREVENCIJA MOKYKLOJE

6. Smurto ir paty i prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir steb sena r pinasi mokyklos vadovas, Vaiko gerov s komisijos nariai, pedagogai, švietimo pagalbos specialistai, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, o jos vykdyme dalyvauja visi mokyklos bendruomen s nariai.

7. Direktorius yra atsakingas už Tvarkos aprašo parengim ir vykdym , už steb senos rezultatais paremt smurto ir paty i prevencijos priemoni plano parengim , vykdym ir pristatym mokyklos bendruomenei.

8. Smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos gyvendinim koordinuoja Vaiko gerov s komisija. Komisija kasmet:

8.1. pagal poreik inicijuoja ir koordinuoja bendruomen s nari apklaus ir apibendrina jos rezultatus;

8.2. remiantis apklausos ir pranešim apie smurt ir/ar paty ias analiz s duomenis, rengia smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos priemoni plan ;

8.3. aptaria turim informacij , svarsto prevencijos ir intervencijos priemoni taikymo plano turin (I priedas) Vaiko gerov s komisijos pos dyje;

8.4. teikia si lymus direktoriui d l smurto ir paty i prevencijos ir intervencijos priemoni gyvendinimo mokykloje, mokyklos darbuotoj kvalifikacijos tobulinimo paty i prevencijos ar intervencijos srityje ir kitais klausimais.

9. Grupi aukl tojai ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui kasmet išanalizuoja ir apibendrina turimus pranešimus apie smurt ir paty ias, informuoja Vaiko gerov s komisijos narius, koordinuojan ius vykdymo tvark , apie prevencijos ir intervencijos taikom priemoni rezultatus klas je, teikia kit svarbi informacij susijusi su smurtu ir paty iomis.

IV SKYRIUS

SMURTO IR PATY I INTERVENCIJA MOKYKLOJE

10. Visais tariam ir reali smurto bei paty i atvejais kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, pedagogas ar švietimo pagalbos specialistas, kitas darbuotojas reaguodamas:
  - 10.1. sikiša tarus ir/ar pasteb jus smurt ir paty ias – nutraukia bet kokius tok tarim kelian ius veiksmus;
  - 10.2. primena asmeniui, kuris ty iojasi, mokyklos nuostatas ir elgesio taisykles;
  - 10.3. jei asmeniui reikia pagalbos, kreipiasi pagalb galin ius suteikti asmenis (t vus, glob jus ar mokyklos darbuotojus) ar institucijas (pvz., policija, greitoji pagalba);
  - 10.4. informuoja grup s aukl toj ar direktoriaus pavaduotoj ugdymui apie tariamus ir/ar vykusius smurto atvejus, paty ias;
11. Pedagogas gav s informacij apie tariamus ir/ar vykusius smurto atvejus, paty ias:
  - 11.1. išsiaiškina situacij , nustato, ar tai smurto/paty i atvejis;
  - 11.2. pasitvirtinus smurto/paty i atvejui, užpildo pranešimo apie paty ias/smurt form ir j perduoda Vaiko gerov s komisijai(1priedas);
  - 11.3. organizuoja individualius pokalbius su paty i /smurto dalyviais, informuoja t vus (glob jus), esant poreikiui kvie ia juos dalyvauti pokalbiuose;
  - 11.4. vykdo tolesn paty i /smurto situacijos steb sen ;
12. Užpildyt form nagrin ja Vaiko gerov s komisija:
  - 12.1. nesibaigus paty i /smurto situacijai, imasi spr sti paty i /smurto atvej ;
  - 12.2. esant sud tingesnei situacijai, inicijuoja Vaiko gerov s komisijos pos d .
13. Vaiko gerov s komisija, vertinusi turim informacij :
  - 13.1. numato veiksm plan (gali b ti individual s pokalbiai su skriaud ju, skriaudžiamuoju, steb tojais, j t vais, kt. priemon s), supažindina su jo nevykdymo pasekm mis skriaud j ir jo t vus (glob jus), esant poreikiui koreguoja veiksm plan ;
  - 13.2. informuoja direktori apie esam situacij ;
  - 13.3. vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos vertinimui.
14. Mokyklos bendruomen s nario, tarusio paty ias ir/ar smurt ar liudijusio paty i /smurto atvej , gavusio apie jas pranešim , veiksmai:
  - 14.1. kreipiasi vaiko, patyrusio paty ias, grup s aukl toj , kuris imasi veiksm , numatyt tvarkos apraše.
15. Tuomet, kai smurtauja arba smurt patiria vaikas, direktorius, ne v liau kaip kit darbo dien , praneša ir smurtaujan io (smurtaujan i) ir smurt patyrusio (patyrusi) ugdytinio (ugdytini) t vams (glob jams, r pintojams), ir Jonavos Vaiko teisi apsaugos specialistams.
16. Kai smurtauja ar smurt patiria pedagogai, kiti mokyklos darbuotojai, direktorius apie vykus smurto fakt , ne v liau kaip kit darbo dien praneša Jonavos rajono savivaldyb s Pedagogin s psichologin s tarnybos specialistams, rekomenduoja smurtavusiam ar smurt patyrusiam asmeniui kreiptis psichologin s pagalbos.
17. Visiems smurto ir paty i dalyviams, pagal individualius poreikius, ne v liau kaip per 5 darbo dienas nuo pranešimo apie smurt ar paty ias, mokykloje, Jonavos rajono savivaldyb s Pedagogin s psichologin s tarnyboje arba, esant reikalui, Jonavos PSPC psichikos sveikatos centre, teikiama psicholog , švietimo pagalbos specialist ar pedagog pagalba.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Visi dokumentai, esatys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susij su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu yra konfidencial s ir naudojami tik tiek, kiek tai b tina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teis tus interesus.
18. Visi mokyklos darbuotojai pasirašytinai supažindinami su šia Tvarka.

JONAVOS VAIKŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „PAKALNUTIS“

PRANEŠIMO APIE SMURTĄ IR PATYČIAS FORMA

Pranešimo data

Bendrieji duomenys:

Kam pranešta apie patyčias:	
Kas pranešė apie patyčias:	
Kada vyko patyčios (data, val.):	
Kur vyko patyčios:	
Kokia patyčių forma naudota ar tiriama, kad buvo naudota:	
Fizinis: vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, spyrimas, kumštelių įmetimas, spjaudymas, daiktų atimimas ar gadinimas, plaukų pešiojimas ir pan.);	
Socialinis: vaizguojimas, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas;	
Elektroninis: patyčių vykstimas elektroninėje erdvėje: socialiniuose tinkluose, kitose vietose internete, naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonūs žinutės arba elektroniniai laiškeliai rašomi į vaiką, skaudinantys bendravimai pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalės viešinimas, tapatybės pasisavinimas ir pan.).	
Kiti pastebėjimai (rašyti)	
Ar yra žinomas tokio egesio pasikartojamumas:	

Duomenys apie patyčių dalyvius:

Vaiko, patyrusio patyčių vardas, pavardė, amžius, grupė:	
Vaiko/-, kuris tyčiojosi vardas, pavardė, amžius, grupė:	
Vaiko/-, stebėjusio patyčių vardas, pavardė, amžius, grupė:	

Išsamesnė informacija apie vyktą:

--

Mokyklos pedagogo ar kito darbuotojo elgesys šioje patyčių situacijoje:

--

Veiksmai po vyktos patyčių planas su:

Vaiko patyrusių patyčių:	
Vaiko, kuris tyčiojosi:	
Stebėjusio:	
Patyčių dalyviai tvis:	
Kitais mokyklos darbuotojais:	
Kitais (rašyti):	